

ВОЛЬНАЯ ПРАЦА

Орган Беларускага абкома і гаркома КП(б)Б і аблвыканкома.

№ 69 (138) Нядзеля, 24 сакавіка 1940 г. Цана 10 к. апаек

Рысунк Э. Гольдберга

ПАВ. ГЕРМАН

24 МАРТА

Это будет все, я знаю,
В серебристый ясный день.
В этот день я, избирая,
Получу свой бюллетень.

Прежде чем свой долг исполнить,
Опустить листок тугой,
Память мне моя напомнит
Годы прожитые мной.

В этот светлый день, хрустальный,
Улыбающийся день,
Миллионы скажут: СТАЛИН,
Опуска бюллетень.

Силу родины и славу,
Бег невиданных минут,
Неотъемлемое право
И на счастье и на труд.

И того, кто дал нам это,
Научил, как надо жить,
И сумел страну Советов
Песнями вооружить.

Белосток, 1940 г.

Дэпутат—пасланец і верны слуга народа

... Перада мной дзесяткі толькі што атрыманых пісем. Пошта дастаўляе іх кожны дзень. Чытаючы пісьмы, я бачу сваіх выбаршчыкаў, іх патрэбы, запатрабаванні: яны даюць мне парады, уносяць прапановы.

Вось пісьмо выбаршчыцы тав. Качоткавай. Яна дзякуе за чуткасць, за аказаную ёй сур'ёзную медыцынскую дапамогу. У другім пісьме група работнікаў раёна гаворыць аб тым, што па маёй прапанове сельпо арганізавана і прадуе, у трэцім—скарга аб парушэнні рэвалюцыйнай законнасці. Я адношуся да кожнага слова, накіраванага да мяне, уважліва, з увагай велізарнай адказнасці за сваё рашэнне па кожным пісьму, кожнай скарге. За час дэпутацкай дзейнасці я атрымаў каля 1800 пісем. Наўрад ці гэтым можа пахваляцца любы дэпутат лобнага парламента, няхай нават самай «дэмакратычнай» краіны! Іменна таму, што толькі нашы дэпутаты з'яўляюцца сапраўды народнымі прадстаўнікамі, яны так моцна звязаны са сваімі выбаршчыкамі, з народам. І толькі таму адчуваеш, на колькі вяліка аказанае давер'е, на колькі ты адказны перад народам у сваёй дзяржаўнай, дэпутацкай дзейнасці.

Мне прыходзіцца сутыкацца з мноствам пытанняў. Тут і асабовыя скаргі, і пытанні грамадскага значэння. Звяртаюцца асобныя выбаршчыкі, цэлыя групы і калектывы. Адно прасяць парады, другія звяртаюцца з прапановай, прасяць падтрымкі ў вырашэнні тых ці іншых пытанняў. Гэта сапраўды народны ўніверсітэт. Іменна тут набываеш навыкі, вопыт дзяржаўнага дзеяча, пашыреш свой кругазор, абагачаеш сябе мудрасцю кіраўніка.

Добра памятаю ўказанні нашага любімага правадыра народаў таварыша Сталіна аб тым, якім павінен быць дэпу-

тат — слуга народа. І я стараюся ў сваёй дэпутацкай дзейнасці поўнаасцю выканаць мудрыя ўказанні таварыша Сталіна. Гэтыя словы нахваляюць мяне, даюць многа новых і новых сіл. Быць дастойным пасланцом народа, яго слугой, гэта самае высокае, дарагое ў жыцці.

Дэпутат сацыялістычнага парламента — гэта перадавы машыніст, слесар, ткач ці дзяржа, знатны аграном, артыст ці настаўнік. Толькі ў нашай краіне, азяранай Сталінскай Канстытуцыяй, магчымы набачаны творчы рост людзей, толькі ў нас кожны можа правядзе сваё здольнасці, раскрыць свае таленты. І народ, пасылаючы сваіх прадстаўнікоў у вышэйшыя органы ўлады, упэўнен, што іх пасланцы навучаюцца дзяржаўнай мудрасці, будуць сапраўднымі дзеячамі лінінска-сталінскага тыпу.

Сёння вызвалены народ заходніх абласцей Беларусі перажывае найвялікшую радасць: ён выбірае дэпутатаў у вышэйшыя органы ўлады. Выкарыстоўваючы ўсе правы, прадастаўлены Сталінскай Канстытуцыяй, працоўныя пасылаюць у сацыялістычны парламент сваіх верных сыноў і дочак. Хто яны, гэтыя кандыдаты ў дэпутаты? Хто яны, гэтыя таварышы: Прытыцкі, Турлеўскі, Вайдэшук, Крук, Радзевіч і іншыя? Гэта людзі, чыё ўсё жыццё і барацьба прысвечаны народу, яго шчасцю, яго вызваленню ад іга памешчыкаў і капіталістаў. Гэта — кандыдаты сталінскага блока камуністаў і беспартыйных. І вызвалены народ заходніх абласцей, з'яднаны ў адзіную брацкую сям'ю народаў краіны сацыялізма, будзе сёння дружна галасаваць за сваіх кандыдатаў, за сваіх верных сыноў і дочак.

Гэтыя сапраўды народныя прадстаўнікі, падтрыманыя многалікімі мітынгамі і шматлікімі працоўнымі на выбарчых участках, дастойны насіць высокае і пачотнае званне дэпутата. Пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі яны будуць вучыцца дзяржаўнай мудрасці, будуць змагацца за шчасце народа, за далейшы росквіт і ўмацаванне магутнасці Радзімы.

Галасуйце, таварышы выбаршчыкі, за кандыдатаў сталінскага блока, за верных сыноў і дочак савецкага народа!

І. П. ЛАРЫОНАЎ,
дэпутат Вярхоўнага Савета СССР
намеснік начальніка чыгуныкі.

У ЧЭСЦЬ ВЫБАРАУ

Рабочыя і ІТР тэкстыльнай фабрыкі № 23 да 20 сакавіка выканалі кварталны план па праны на 108,5%, па ткацтву — на 120%. Рабочыя і ІТР мабілізуюць свае сілы, каб да 1-га красавіка даць звыш плана 26 тысяч метраў тканін.
Калентуў першага камбіната да 22 сакавіка выканаў кварталны план па праны на 102%, па суравіне — на 100%.

КАНДЫДАТЫ У ДЭПУТАТЫ ВЯРХОУНАГА СОВЕТА СССР

У ПЕРШЫМ РАДУ:

Прытыцкі Сяргей Осіпавіч,
Кавалёў Міхаіл Праксеўскавіч,
Турлеўскі Іван Антонавіч,
Ігасёў Сямён Сцяпанавіч.

У ДРУГІМ РАДУ:

Сеўко Павел Антонавіч,
Дзячук Марыя Іванаўна,
Пестрак Філіп Сямёнавіч.

★

Галасуйце за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных!

Настаў доўгачаканы радасны дзень, калі мільёны выбаршчыкаў вызвалены заходніх абласцей на аснове самай дэмакратычнай Сталінскай Канстытуцыі прыдуць да выбарчых урнаў і свабодна выберуць сваіх прадстаўнікоў у вышэйшыя органы ўлады сацыялістычнай дзяржавы.

Лучы на выбарчы ўчастак, кожны выбаршчык, кожны рабочы, служачы, селянін і інтэлігент яшчэ раз абдумае ўсе годы свайго жыцця ў панскай Польшчы — турме народаў і поўгода жыцця ў брацкай сям'і народаў вялікага Савецкага Саюза. Кожны яшчэ раз падумае, якая была перспектыва яго далейшага жыцця, калі-б панская Польшча не развалілася, і якая перспектыва яго жыцця ў краіне Саветаў, ствараючай камуністычнае грамадства.

Гэтыя мыслі, гэтыя паралелі сёння выказваюць уголас на старонках нашай газеты прадстаўнікі розных катэгорый працоўных.

Рабочы Пісарэвіч расказвае, што нізкая эксплуатацыя, штрафы і эдзкі прымусілі іх аб'явіць акупацыйную забастоўку. 6 месяцаў рабочыя не выходзілі з фабрыкі, галадалі, падвяргаліся збіванням паліцыі і шпікаў, але рабочыя не здаваліся, змагаючыся за мізэрныя чалавечыя правы. Зараз рабочы Пісарэвіч кіруе фабрыкай. Праца стада радаснай і прадукцыйнай. Фабрыка выканала план на 103 процанты. Наперадзе адкрываюцца велічныя перспектывы сацыялістычнага будаўніцтва, і тав. Пісарэвіч, як і тысячы другіх рабочых, будзе галасаваць сёння за сваё шчаслівае жыццё, за партыю **Лейца—Сталіна**, за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Селянін Антон Пуцькоўскі з вёскі Заласяны расказвае, што ён 7 год працаваў на памешчыка, каб скапіць хоць некалькі грошай і куціць невялікі загончык зямлі. Але яму гэта не ўдалася. Толькі савецкая ўлада дала яму бясплатна 4 гектары зямлі, карову, перасяліла з поўразбуранай хаты ў кватэру былога памешчыка. «Я пайду сёння. — гаворыць селянін Пуцькоўскі, — да выбарчай урны, каб выказаць удзячнасць вялікаму Сталіну. Я буду галасаваць за сваю радасць, за радасць мільянаў працоўных. Я аддам свой голас за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных». Гэта — мыслі ўсяго сялянства, вызваленага з цяжкага ірама эксплуатацыі памешчыкаў, асіднікаў і кулакоў.

— Я ўрач. — расказвае тав. Высоцкі. — З найвялікшымі цяжкасцямі я змог скончыць вышэйшую навучальную ўстанову ў былой Польшчы. Дыплом я атрымаў, а перспектыву па атрыманні работы не было. Мяне не прымалі на работу за тое, што я яўраў. Зараз тав. Высоцкі працуе хірургам у 2-й гарадской бальніцы. Смета і радасна глядзіць ён у сваё будучае. Яму забяспечан поўны росквіт яго здольнасцей. Ён з радасцю гаворыць аб увазе савецкай ўлады да самага каштоўнага капітала — людзей, да іх здароўя. У абласці адкрыты дзесяткі новых бальніц, паліклінік, урачэбных пунктаў. Тое, што польскія ланы не зрабілі за 20 год, савецкая ўлада зрабіла за поўгода. Сваім шчаслівым жыццём, піша тав. Высоцкі, мы абавязаны партыі большэвікоў. Вось чаму я буду галасаваць

за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Польская дзіцячая пісьменніца тав. Браніўская піша: Шасць месяцаў таму назад я мела «зwoўчы білет» як педагог і як пісьменніца. Толькі ў СССР я магу быць вольным грамадзянінам, магу пісаць тое, што думаю, не баючыся паліцэйскай цензуры, якая вісела агідным мечам над кожным дэмакратычным пісьменнікам... Я напісала сваю шостую на ліку і першую па наўнае выражэнні сваіх пачуццяў кнігу. З горадсцю і ўдзячнасцю я прыму сёння да выбарчай урны і аддам свой голас за лепшых сыноў і дочак народа, за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Хвалючыя натрыятычныя думкі выказалі ў сваіх пісьмах 73-гадовы старык Зун Ілья і 18-гадовы юнак Скакоўскі і Шаўзіна.

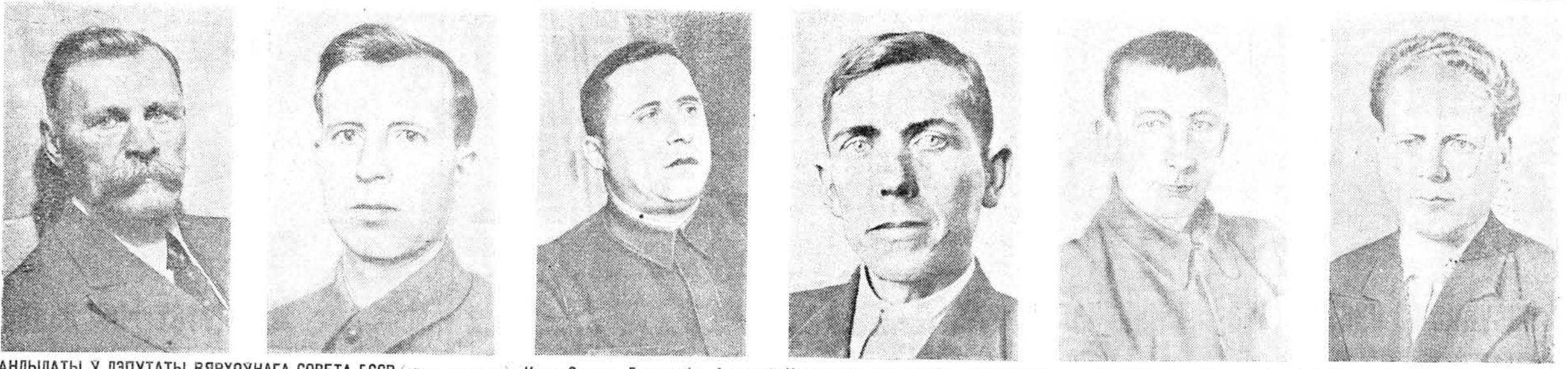
Стары рабочы Зун 57 год працаваў на фабрыцы, аддаў усё сваё жыццё на ўзбагачэнне фабрыканта і не ўдастоіўся на старасці год атрымаць пенсію. Яму напярэда галодная смерць. Толькі савецкая ўлада забяспечыла яму, як і тысячам другім, шчаслівае старэнне. Сваё пісьмо Зун заканчвае словамі: Старыкі і старухі, усе як адзін, галасуйце за сталінскіх кандыдатаў, за нашу шчаслівую старасць!

18-гадовы грамадзяне Скакоўскі і Шаўзіна пішуць: Мы навучаемся ў школе бясплатна. Увоцне гэтага года мы зможам паступіць у любую вышэйшую навучальную ўстанову Савецкага Саюза. Няма ў свеце моладзі шчаслівейшай за нас... Мы з горадсцю будзем галасаваць за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных, за наша новае жыццё, за наша шчасце, за партыю Лейца—Сталіна.

Такавыя мыслі свабодных грамадзян, з такімі радаснымі пачуццямі яны ідуць сёння да выбарчых урнаў і з горадсцю выкаваюць свой свіданні доўг перад Радзімай. Няма ніякага сумнення, што вышкі выбары з'явіцца яркай дэманстрацыяй любові народаў да Радзімы, да партыі, да любімага Сталіна.

Усе на выбары! Не можа быць ні аднаго выбаршчыка, які-б не выказаў свой свіданні доўг перад Радзімай! Галасуйце за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных! Галасуйце за сваё радаснае, свабоднае жыццё! Галасуйце за сваю шчаслівую будучыню!

КАНДИДАТЫ У ДЭПУТАТЫ ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР (злева направа). Крук Сцяпан Леонцэвіч, Аляксеў Канстанцін Грыгор'евіч, Гершман Грыгорый Майсеевіч, Чкель Владзімір Андрэевіч, Бялы Павел Ізанаіч, Гайсін Вульф Борухавіч.

ГАВОРАЦЬ ВЫБАРШЧЫКІ

ЧАМУ МЫ СЁННЯ БУДЗЕМ ГАЛАСАВАЦЬ ЗА КАНДИДАТАЎ БЛОКА КОМУНІСТАЎ І БЕСПАРТЫЙНЫХ

ЗА ШЧАСЦЕ СВАЁ І СВАІХ ДЗЯЦЕЙ

Калі ў доўгія ночы мы ляжалі на каменнай падлозе нашай фабрыкі, прыслухоўваючыся з напружаннем, ці не рыхтуецца новы налёт паліцэйскіх на нас, бастуючых рабочых, калі голад і холад знесілі нашы арганізмы, мы марылі аб дні, калі для нас заблішчыць сонца новага жыцця.

Калі паліцэйскія пана Складкоўскага да крыві збівалі нашых жонак і матак, якія нам прынасілі кавалак хлеба, тады нашы кулакці сціскаліся і думкі працавалі, малючы дзеньні помсты над нашымі злейшымі ворагамі, катамі рабы і сялі.

18 год я працаваў ткачом на пляшавай фабрыцы Бельянераў Бекера і Гайера ў Мельастоку. Нязносныя штрафы, зрыў зарплаты, зверскія адносіны адміністрацыі прымусілі нас поўгода баставаць. За перыяд гэтай бастовкі было многа афяраў, але пасля 6 месяцаў гераічнай барацьбы фабрыканы і панскія ўлады не спынілі сваіх праследванняў супраць нас. Мяне, як старшыню забастовачнага камітэта, пазбавілі працы, а польскі суд прыгаварыў да турэмнага зняволення.

Два год я хадзіў без работы, галадаў разам са сваёй сям'ёй цэлымі днямі, а калі атрымліваў работу на які дзень або два, тады траба было насіць каменне па 14 гадзін за паўтара золотых удзень. Я думаў аб дні, калі не будзе ўжо больш голада і беспрацоўя, праследванняў і прыгнёту.

І гэты дзень прышоў. Совецкая ўлада і Чырвоная Армія прынеслі нам свабоду, працу, хлеб, прыцягнулі нас да кіравання дзяржавы.

Які вялікі шлях прайдзень за апошнія 6 месяцаў! З першых дзён вызвалення нашай зямлі мяне выбіраюць у члены кантрольнай камісіі на тэкстыльнай фабрыцы Шпіра. Пасля таго вылучаюць загадчыкам фабрыкі, якая ўваходзіць у стаў 3 га тэкстыльнага камбіната.

Рабочыя лепш кіруюць фабрыкамі, чым капіталіст. Хоць наш калектыў менш на 30%, чым раней, мы даем больш прадукцыі, і план за папярэдні месяц выканалі на 103 процанты.

Хаця ў нас яшчэ няма дзяжаксвей, але і бачу радасныя твары. Мы, рабочыя, радуемся, бо будучае належыць нам. Совецкая ўлада нас падняла з самых нізоў. Мы былі нішчым і сталі ўсім. Не знойдзецца ні аднаго рабочага, які сёння не стане ў рады мільянераў, не пойдзе са сцягамі на выбары аддаваць свае галасы за лепшых сыноў народа, за шчасце сваё і сваіх дзяцей.

Вл. Пісарэвіч, рабочы — загадчык аддзлення 3-га камбіната.

СЛОВЫ ўРАЧА

Сёння вялікі гістарычны дзень у жыцці кожнага з нас. Вызвалення з-пад прыгнёту памешчыкаў і капіталістаў, мы пойдзем да выбарчых урнаў і будзем галасаваць на аснове самай дэмакратычнай у свеце Сталінскай Канстытуцыі.

У панскай Польшчы я байкараваў выбары. Я не хацеў прымаць удзел у гэтай адчайнай камедыі, адзінай задачай якой было стварыць фікцыю, якая-б засланіла ўсю гэтую пануючую кліку, рабства і эксплуатацыю працоўных мас, нацыянальны ўціск палітычнае бяспраўе.

Па адукацыі я ўрач-хірург. Колькі перашкод прышлося мне перамагчы, каб напасці ва ўніверсітэт і атрымаць дыплом урача. У 1934 годзе мне ўдалося скончыць універсітэт, але на працягу двух год я не меў выхаднага дыплама, бо не меў сродкаў, каб аплаціць экзамены. Дыплом атрымаў, а перспектыву на атрыманне работы ніякіх. У беластоцкім шпіталі мяне прама сказалі: „Ты яўраў і разлічываць на пасаду ўрача ў нашым шпіталі не можаш“.

17 верасня 1939 года гераічная Чырвоная Армія змяла пагранічныя слупы, якія аддзялялі народы Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны ад працоўных Совецкага Саюза. Я вярнуўся з Варшавы ў свой родны Бяласток, у краіну со-

цыялізма. Я адразу атрымаў работу ў 2-й гарадской бальніцы. Смела і ўпэўнена гляджу я ў будучыню.

Толькі 6 месяцаў прайшло з моманту вызвалення народаў Заходняй Беларусі, а якія велізарнейшыя змены адбыліся ў нашым жыцці. На працягу гэтага кароткага перыяда мы дасягнулі таго, што не пад сілу было капіталістам і памешчыкам на працягу дваццаці год існавання. Тысячы людзей, асуджаных у былой Польшчы на беспрацоўе, на галодную смерць, атрымалі работу. Адкрыты сотні новых школ, у якіх навучаюцца дзiesiąты тысяч дзяцей, пазбаўленых раней права на асвету. Адкрыты дзiesiąты тысяч новых бальніц і іншых лячэбных устаноў, пабудаваны новыя паліклінікі, у якіх хворыя атрымліваюць бясплатную ўрачэбную дапамогу.

Сваім шчаслівым жыццём мы абавязаны мудрай, геніяльнай палітыцы таварышча Сталіна і партыі большавікоў. Восем чаму я буду галасаваць за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Я ўпэўнен, што выбары дадуць бліскучыя вынікі. Мы з чэсцю вытрымаем экзамен палітычнай спеласці.

Р. Высоцкі, урач 2-й гарадской бальніцы.

ГАЛАСУЮ ЗА ШЧАСЛІВУЮ СТАРАСЦЬ

У апошнія годы перада мной вельмі часта ўзнікала пытанне адносна майго жыцця. Іншы раз я начаю не спаў, а ўсё думаю: як прыдзецца дажываць свой век, хто дапаможа мне, калі не змагу хадзіць на фабрыку?

Мая старая, як-бы пасміхаючыся над маім жыццём, гаварыла:

— Пайдзі да старасты, напішы прашэнне ваяводзе. Няўжо-ж ты нічога не заслужыў? Столькі стараўся, столькі мучыўся...

Ні да старасты, ні да ваяводы я не хадзіў. Прашэнняў таксама не пасылаў. Мне і без таго было вядома, што польскія баны не турбаваліся і не турбуюцца аб нашай старасці. І я працаваў. Выбіваючыся з сіл, хадзіў на фабрыку, гнуў спіну над прадзільным станком. Ледзь-ледзь пракарміваў самога сябе і жонку старую...

Увосень 1939 года, як вядома, не стала польскіх панічоў. Да нас прыйшла Чырвоная Армія. Я даведаўся, што ў Совецкім Саюзе ёсць Сталінская Канстытуцыя, дзе запісана аб правах усіх грамадзян на матэрыяльнае забеспячэнне ў старасці. Пры выбарах у Народнае Сабранне я з радасцю прагаласаваў за совецкую ўладу, за Сталінскую Канстытуцыю.

З таго часу прайшло толькі поўгода. Але я ўжо дакладна ўпэўніўся, што расказы чырвонаармейцаў аб Сталінскай Канстытуцыі аказаліся справядлівымі. Нядаўна мне на фабрыцы сказалі:

— Хопіць, стары, працаваць. Даўным-даўно пара на пенсію!

Зараз, на 73-м годзе свайго жыцця, адпрацаваўшы 57 год на фабрыцы ў якасці рабочага-ткача, я са спакойнай душой пакінуў работу. Як грамадзянін Совецкага Саюза, пераходжу на пенсію, якую мне пачынае выплачваць совецкая дзяржава, згодна Сталінскай Канстытуцыі.

Цяпер я сплю спакойна, мяне не турбуюць ніякія пытанні адносна майго існавання. Цяпер інакш глядзіць на свет і мая старая.

Вось што азначае Сталінская Канстытуцыя і совецкая ўлада. За гэту Канстытуцыю, за гэту ўладу, за сваю шчаслівую старасць, за самога бацьку Сталіна аддаю свой голас на выбарах у Вярхоўныя Саветы СССР і БССР. Разам з гэтым я жадаю сказаць на ўсю область: Старыкі і старухі! Усе, як адзін, галасуйце за сталінскіх кандыдатаў, за нашу шчаслівую старасць!

Зуд Ілья, пенсіяер, былы рабочы-ткач фабрыкі № 23.

АД ВОСЕНІ ДА ВЯСНЫ

У дажджлівыя кастрычніцкія дні па мокрых дарогах пешшу і на фурманках тысячы людзей дигнуліся на ўсход. Я была сярод гэтых людзей, пазбаўленых прытулку, работы і сродкаў на існаванне. Мы ішлі з краіны смерці і разбурэння на вызваленую зямлю, замяло, якая доўгія годы стагнала ў панскім ярме.

У дажджліваю асеннюю ноч адкрыліся перад намі радзіма абшары нашай новай гэцімна, радзімы працоўных усяго свету.

Адразуж і сустрэлася з тады прыветлівае, клопатамі і дапамогай, якіх мне ніколі ніхто не аказваў, якія можа даць толькі Радзіма-маці. Бацьчарывонаармеіц у шэрым шнелі, які прыняў нас на парозе новага жыцця, партыйны і совецкія органы, з якімі я сустрэлася ў Бяластоку і Мінску, сардэчна кланяліся аба мне.

Мяне не пужае беспрацоўе і бяздомнасць. Толькі тут, у СССР, я магу быць вольным грамадзянінам, магу пісаць тое, што думаю, не бяючыся паліцэйскай цензуры, якая вісела агідным мечам над кожным дэмакратычным пісьменнікам у былой панскай Польшчы. Імяна туг збылася мая заветная мара дзіцячай пісьменніцы: я атрымала магчымасць працаваць у школе, трымаць цесную сувязь са сваім чытачом, удзельнічаць у выхаванні маладога пакалення 6 месяцаў назад і як пісьменніца, якая і працую ў аддзеле народнай асветы. Саюз совецкіх пісьменнікаў даў мне магчымасць набываць у Доме творчасці пад Мінскам. Там я напісала сваю поэму на ліку і першую па шэсці выражэння сваіх пачуццяў кнігу.

З горадасцю і ўдзячнасцю я прыду сёння да выбарчых урнаў, каб выканаць доўгі грамадзянскі абавязак Совецкага Саюза, аддаць свой голас за лепшых сыноў і дачок вызваленнай беларускай зямлі, кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

У гэтыя вясеннія дні я адчуваю ўсё характа новага жыцця. Якім далёкім і забытым здаецца мне той дажджлівы асенні дзень, калі я была чалавекам без прытулку, без работы, без сродкаў на існаванне. Я шчасліва, што працую на карысць працоўнага народа.

Я ведаю, што радасць і горадасць перажываюць зараз усё мае таварышчы-пісьменнікі. Я заклікаю іх усіх выканаць доўгі грамадзянскі абавязак свае галасы за лепшых сыноў народа, кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Мы многім абавязаны совецкай уладзе. Свой доўгі мы будзем аплатаваць аддавай, шырай вячавай на працягу ўсяго свайго творчага жыцця.

Яніа Браўеўская, польская дзіцячая пісьменніца

ЗА СВЕТЛАЕ ЖЫЦЦЁ

Сёнешні дзень самы радасны, самы шчаслівы для мяне. Сёння я, які ўсе працоўныя вызваленых заходніх абласцей, упершыню буду выбіраць сапраўды народных прадстаўнікоў у высэйшы орган улады саветаў.

Пры ўладзе памешчыкаў і капіталістаў мне давялося прымаць удзел у выбарах. Але што гэта было за выбары? Аб іх я хачу сказаць некалькі слоў. Памітаю, калі пан мне даў канверт і настая галасаваць, загадаўшы не раскрываць канверта і не глядзець. За каго галасавалі — не ведаў. Вядома, за такіх кандыдатаў першымна было галасаваць.

Сям'я ў мяне — 8 дзят. А зямлі ўраджаю не збіраў. Капія не мелі. За адзін гэты зямлі судзіліся тры разы. На суд ехаць муж наймаў футурку. Дзень мае гаравалі ў кулёў за кавалак хлеба. Цяжка зараз аб гэтым гаварыць.

І вось, у той час, калі патрэба найбольш, здавалася, вісела над галавамі беларускага народа, прыйшла наша вызваліцельніца — Чырвоная Армія. Мы ўдзячнілі поўнымі грудзямі, вырасталі сіню. Развіны ўпрах стары, зняважаны лад прыгнёчання і нявольніцтва. І не віруць яму больш ніколі!

Мы ў сваёй вёсцы арганізавалі саюза. Я адной з першых уступіла ў яго. У маім жыцці — дзве старонкі. Адна — шэрая, цёмная, поўная бідаю, страху; другая — ясная, сонечная. Гэта другая — мае шчырыя жаданні, жаданні ўсіх працоўных жапчын, усяго народа. І вось за гэту светлае жыццё, за совецкую ўладу, за дарогата Сталіна я буду сёння галасаваць.

Н. Тафіла, багасціца вадгаса імяні Варшавыава, Забудаўскага раёна.

БУДУ ГАЛАСАВАЦЬ ЗА РАДАСЦЬ ПРАЦОЎНЫХ

З вялікай радасцю я сустрэкаю дзень выбараў дэпутатаў у Вярхоўныя Саветы СССР і БССР. Мне цяжка надабраць словы, каб перадаць радасць і навуці, якія запаніваюць май сэрца. У маім жыцці німаа пакут: бязраданае дзясцінава, галоднае батрацкае жыццё ў памешчыкаў.

З малых год і пацшоў зарабаць на хлеб. Сем год наліваў сваім потам папекую зямлю. Ад мяне ніколі не адступала думка: як-бы мень хоп загончык сваёй зямлі. Але зараз усе гэтыя ўспаміны змяла хваля новых, радасных пачуццяў і перажыванняў.

Тое, аб чым я марыў, збылося. Совецкая ўлада даа мяне 4 гектары зямлі, карову. У доме, дзе раней жыў памешчык, мне прадастаўлена чы-

стая, тутэйшая кватэра. Як-жа мне пасяла гэтага не радавацца!

Я пайду сёння да выбарчай урны, каб выразіць ўдзячнасць вялікаму Сталіну за вызваленне нас, працоўных, з-пад ярма капіталістаў і памешчыкаў. Я буду галасаваць за сваю радасць, за радасць мільянаў працоўных, якую далі совецкая ўлада, вялікая партыя Леніна—Сталіна, наш настаўнік і друг Іосіф Вісар'яевіч Сталін.

Свой голас я аддам за лепшых сыноў і дачок народа, за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных. Я заклікаю ўсіх сялян галасаваць аднадушна за нашых народных кандыдатаў.

Антон Пульнюсіні, селянін вёскі Залясныя.

РАДАСЦЬ І ЛІКАВАННЕ

Сёння, 24 сакавіка, дзень вялікага святая працоўных заходніх абласцей БССР. Мы ўпершыню на аснове самай дэмакратычнай у свеце Сталінскай Канстытуцыі выбіраем сваіх прадстаўнікоў у сацыялістычны парламент. Гэта вялікае права мы атрымалі, дзякуючы брацкай дапамозе вялікага совецкага народа.

Былы батрак панскай Польшчы, я атрымаў вялікае права на працу. Совецкая ўлада вылучыла мяне на адказную дзяржаўную работу, забеспечыла магчымасць жыць і працаваць як належыць кожнаму з працоўных. Спачатку я працаваў старшыней мясцовага камітэта ў г. Свіслачы, а зараз—загадчыкам аддзела сацыяльнага забеспячэння Свіслацкага раённага выканаўчага камітэта. Чэснай і адданай работай на карысць сацыялістычнай радзімы і заўсёды імкнуся выказаць сваю ўдзячнасць нашай камуністычнай партыі і Совецкаму ўраду за стварэнне для нас, працоўных заходніх абласцей БССР, свабоднага і радаснага жыцця.

Па нашых выбарчых акругах кандыдатамі ў дэпутаты Вярхоўных Саветаў СССР і БССР балатуюць лепшыя сыны беларускага народа тт. Прытвіцкі, Сеўко і Болтрав. Кожны з іх з'яўляецца кандыдатам сталінскага блока камуністаў і беспартыйных. Я з радасцю аддаю ім свой голас і ўпэўнен, што яны з чэсцю апраўдаюць вялікае давер'е выбарчыкаў.

І. Г. Жыўлюк, загадчык аддзела соц. забеспячэння Свіслацкага РВК.

КАНДИДАТЫ У ДЭПУТАТЫ ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР: Бацьпраў Ігнат Акімавіч і Шчукін Еўгеній Афанасевіч

КАНДИДАТЫ У ДЭПУТАТЫ ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР (злева направа): Прохараў Нікалай Іванавіч, Машавіцкі Абрам Гешэлевіч, Пятроўская Марыя Канстанцінаўна, Грыбадаў Нікалай Іванавіч, Іваноў Нікалай Сцяпанавіч, Семёнаў Гаўрыіл Іванавіч.

ГАВОРАЦЬ ВЫБАРШЧЫКІ

ЧАМУ МЫ СЁННЯ БУДЗЕМ ГАЛАСАВАЦЬ ЗА КАНДИДАТАЎ БЛОКА КОМУНІСТАЎ І БЕСПАРТЫЙНЫХ

ГОЛАС СЯЛЯНКІ

Сёння ў мяне вялікае свята. Я іду на выбарчы ўчастак, да ўрны, каб аддаць свой голас за нашых лепшых, сапраўды народных прадстаўнікоў. У годзе рэвалюцыі дваццацігадовай дзяўчынкай я жыла ў Расіі. Пазней, калі пераехала ў родную вёску, я часта ўспамінала аб сваіх сёстрах, якія асталіся ў СССР. Я зайздросціла ім. Нямаючы прыходзіла мне правесці бясонных начэй, думаючы аб Савецкім Саюзе. Доўгачаканая мара збылася. Мы назаўсёды вызвалены ад панскага прыгнёту, нашы сяляне атрымалі зямлю і вялікія правы, запісаныя ў Сталінскай Канстытуцыі. Роўнапраўе з мужчынам атрымала і жанчына. Сяляне выбралі мяне дэпутатам у Народнае Сабранне. У дні падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўныя Саветы СССР і БССР я была агітатарам на выбарчым участку. Расказвала сялянам аб тых заваёвах, якія

дала нам савецкая ўлада. Раствумацвала ім, што толькі пры такой уладзе, як савецкая, мы змоглі вылучыць сваім кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР выхаванку прытулку, перажыўшую нястачу і голад, сялянку вёскі Копчаны, Сапцінскага раёна — Феофілу Міхайлаўну Дарошка. Я з радасцю аддам свой голас за тав. Дарошка, за нашых любімых кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР тт. Прытыцкага і Пестрака. Адам свой голас за іх таму, што яны, я ўпэўнена, змогуць па-большавіцку служыць працоўнаму народу. Галасуючы за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных тт. Прытыцкага, Пестрака і Дарошка, мы яшчэ раз прагаласуем за савецкую ўладу, за большавіцкую партыю, за вялікага роднага бацьку Сталіна. Ф. А. Бойша, сялянка вёскі Валя-Касцельная, Сапцінскага раёна.

СЯЛЯНСТВА ДАРАЖЫЦЬ СОВЕЦКАЙ УЛАДАЙ

Кім быў селянін пры праклятым панскім ладзе ў Польшчы? Хто лічыў яго за чалавек? Яго доля была цяжкая, надрыўная праца на тое, каб расплаціцца з панам ды кулаком за даўгі, каб разлічыцца з „панствам“ за падаткі ды зборы. Селянін не меў грамадзянскіх правоў, ён нічога не ведаў у дзяржаўных пытаннях. Я вазьму для прыкладу сваё жыццё, якім яно было пры панях. Зямлі было паўтара гектары. Хлеба не было — ідзі да пана, сена кароне няма — таксама туды ж. І вясной — апрадоўваць панскіе поле, і летам убраць панскі ўраджай і ўвосень — малціць панскі хлеб ішоў батрак і бядняк. Што ён атрымліваў за тую паднявольную працу? Толькі каб не памерці з голаду. Бывала, у польскім „панстве“ надыходзілі выбары ў сейм і сенат. Загадзя паны намачалі сваіх кандыдатаў знатных, радавтых князёў і графаў, пачотных шляхцічаў. Эксплаататары выстаўлялі экспаататараў. Народ не ведаў, за каго залікалі, а правільнай, прымушала галасаваць. Затое такое было і галасаванне. Бывала, кулак запражэ кая і едзе галасаваць. Ехаў ён з гонарам, бо ведаў, што яго інтарэсы не будуць пакрыўджаны. А народу не было ніякага інтарэсу ісці галасаваць за панскіх кандыдатаў. Польскія ўлады заўсёды бралі на заўвагу людзей, якія

не ішлі галасаваць. Ездзіць бывала, панскі кандыдат па вёсках, па мястэчках, наабыцае кучу добра, абы толькі галасавалі за яго. А пасля выбараў... Хто не прымаў удзелу ў галасаванні, глядзі — і ідзе да цябе войт ці солтыс і ўжо абавязкова знойдзеш прычэпку ўклеіць штраф. Сабака не навізаны — штраф пяць золтых, комін не пабелены — таксама штраф, двор не падмецены — пішучы акт. А потым прыходзіць секвестрагар — спаганне. Праклятае панства выгнана з нашай зямлі. Мы, бяднякі, жывём свабодна, атрымалі ад савецкай улады зямлю. І мы будзем працаваць на ёй так, каб быць дастойнымі нашых братоў-калгаснікаў. Нашы сяляне самі зараз арганізуюць чырвоныя абызы з хлебам. Нядаўна ў нашай вёсцы Эмінаўцы быў арганізаван чырвоны абыз. Нашы сяляне добра разумеюць цану савецкай уладзе і гатовы за яе гарой стаяць. Мы дружна ідзем на выбары сваіх прадстаўнікоў у вярхоўныя органы савецкай улады. Сёння мы аддаём свае галасы за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных. Усе беларусы, паліякі, — як мы дружна жывём, так дружна пойдзем галасаваць за савецкую ўладу, за вялікага правадыра і бацьку таварыша Сталіна. Антон Зданчук, селянін бядняк вёскі Эмінаўцы, Валя-Бераствіцкага сельсавета, Крынскага раёна.

ГОРДАСЦЬ СОВЕЦКАЙ МОЛАДЗІ

Немагчыма апісаць тую радасць, з якой мы сустракаем сённяшні дзень — дзень выбараў у Вярхоўныя Саветы СССР і БССР. Мы гардзімся тым, што нас лічаць дарослымі і поўнапраўнымі грамадзянамі, што нам 18-гадовым аказваюць такое велізарнае довер'е, як удзел у галасаванні пры выбарах вярхоўных органаў дзяржаўнай улады. Бязмерна высокая гардзімся мы тым, што з'яўляемся грамадзянамі самай моцнай, самай шчаслівай і свеце краіны — Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік. Гэтыя вялікія правы нам дала савецкая ўлада. Падумаць толькі! Мы карыстаемся ўсімі грамадзянскімі правамі, запісанымі ў залатой Сталінскай Канстытуцыі. Асабліва нас радуе атрыманне нам шырокае права на асвету: вучымся бясплатна ў сярэдняй школе, увосень гэтага года зможам паступіць у любую вышэйшую навучальную ўстанову СССР. Няма ў свеце моладзі шчаслівей нас, шчаслівей савецкіх юнакоў і дзяўчат.

Ці маглі мы думаць аб такім довер'і, аб такіх правах, аб такім шчасці ў былой панскай Польшчы? Пізашто! Ніколі! На польскіх законах мы не лічыліся б за грамадзянін, анічо шэсць год. У буржуазнай дзяржаве мы маглі-б і зусім не мець права голаса, не мець ніякіх грамадзянскіх правоў. У адказ на правы, прадастаўленыя нам большавікамі, мы абяцаем быць дастойнымі савецкімі грамадзянамі. Сярэдняю школу настаяраем закончыць толькі на „выдатна“. У вышэйшай школе будзем вучыцца таксама прыкладна, каб стаць поўнацэннымі савецкімі спецыялістамі. У адказ на правы, прадастаўленыя нам савецкай уладай, сёння мы з вялікай радасцю і гордасцю аддадзім упершыню ў жыцці свае галасы за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных, за наша новае жыццё, за наша шчасце, за нашу вызваленчыцу — вялікую камуністычную партыю Леніна — Сталіна. Леў Снакоўскі, Стэфанія Шаўчак, вучні 10 класа сярэдняй школы № 1 г.р. Беластока.

Вялікія творчыя магчымасці

У былой Польшчы людзі, якія рашылі прысвяціць сябе мастацтву, пры першым самастойным кроку ў жыццё натрапілі на сцiну коснасці, абіякаваці, перамяшаных з прэзрэннем. Жыць трэба было, і яны шукалі розных сродкаў: рысавалі рэкламы, размалёвывалі пакой, рабілі шыльды. Хто прасмыкаў перад багачамі, той мог застацца мастаком, будучы на іх жалаванні і навінен быў выконваць іх волю і жаданні. Зразумела, што большасць талентаў гінула. У партыю заставаліся сам-на-сам са сваімі карцінамі, тудычыся ў падвалах і на чардаках. Савецкая ўлада зрабіла мастакоў роўнапраўнымі членамі грамадства. Мы сталі састаўнай часткай савецкай інтэлігенцыі, работнікамі сацыялістычнай культуры. Перад намі адкрыты велізарны творчыя магчымасці. Гэтымі днямі ў Беластоку адкрыецца абласная выстаўка.

Лепшыя работы будуць паказаны ў Маскве ў час дэкады беларускага мастацтва. Мастакі заходніх абласцей БССР прымаюць актыўны ўдзел у выбарах Народнага Сабрання і ў падрыхтоўцы да выбараў дэпутатаў у Вярхоўныя Саветы СССР і БССР. Мы ўпэўне разумеем усю адказнасць, якая ляжыць на нас у гэтых выбарах. Савецкі Саюз з'яўляецца адзінай сапраўды дэмакратычнай краінай, дзе ўсе грамадзяне маюць роўныя правы, дзе свабода выбараў забяспечана тайнасцю галасавання. 24 сакавіка мастакі горада выканаюць свой грамадзянскі доўг — аддадуць свае галасы за лепшых сыноў народа, за блок камуністаў і беспартыйных. У гэты дзень мы выкажам удзячнасць за наша вызваленне і далучэнне да вялікай сям'і народаў краіны сацыялізма. Елена Маларэвіч, мастак г.р. Беластока.

ЗДАБЫТАЕ ШЧАСЦЕ НАСТАЎНІКА

Я мог-бы многа расказаць аб шчасці працоўных. Настаўнік стаў будаўніком камунізма. Ён выхоўвае маладое пакаленне, здольнае канчаткова ўсталяваць камунізм. Вялікая партыя большавікоў і Савецкі ўрад ажурваюць настаўнікаў найвышэйшымі класамі. Створаны ўсе ўмовы для інтэлектуальнага развіцця настаўнікаў, магчымасці для павышэння іх кваліфікацыі. Курсы, заочнае адукацыя, даклады і лекцыі даюць магчымасць набліжыць свае веды. У былой Польшчы за год да прыходу Чырвонай Арміі я кінуў работу ў школе, таму што я думіўся ў гнілой атмасферы. Цяпер я здабыў сваё шчасце і з радасцю вярнуўся да свайго любімай прафесіі. Сёння я прыду да выбарчай урны і аддам свой голас за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных, бо іх біяграфія гавораць аб тым, што яны з'яўляюцца лепшымі сынамі працоўнага народа, бо яны змогуць апраўдаць яго довер'е і будуць заўсёды абараняць яго інтарэсы. Я глыбока ўпэўнен, што ія выбарчых урнаў не будзе адсутных: усе настаўнікі аддадуць свае галасы за блок камуністаў і беспартыйных. Цяпер усе гэта мінула, як кашмарны сон. Сёння вучоба даступна для ўсіх. У школах навучаюцца ўсе

дзевы працоўных. Настаўнік стаў будаўніком камунізма. Ён выхоўвае маладое пакаленне, здольнае канчаткова ўсталяваць камунізм. Вялікая партыя большавікоў і Савецкі ўрад ажурваюць настаўнікаў найвышэйшымі класамі. Створаны ўсе ўмовы для інтэлектуальнага развіцця настаўнікаў, магчымасці для павышэння іх кваліфікацыі. Курсы, заочнае адукацыя, даклады і лекцыі даюць магчымасць набліжыць свае веды. У былой Польшчы за год да прыходу Чырвонай Арміі я кінуў работу ў школе, таму што я думіўся ў гнілой атмасферы. Цяпер я здабыў сваё шчасце і з радасцю вярнуўся да свайго любімай прафесіі. Сёння я прыду да выбарчай урны і аддам свой голас за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных, бо іх біяграфія гавораць аб тым, што яны з'яўляюцца лепшымі сынамі працоўнага народа, бо яны змогуць апраўдаць яго довер'е і будуць заўсёды абараняць яго інтарэсы. Я глыбока ўпэўнен, што ія выбарчых урнаў не будзе адсутных: усе настаўнікі аддадуць свае галасы за блок камуністаў і беспартыйных. Цяпер усе гэта мінула, як кашмарны сон. Сёння вучоба даступна для ўсіх. У школах навучаюцца ўсе

Свабодны грамадзянін

Юрэйскі актор у былой панскай Польшчы быў пад дваіным прыгнётам: як лўрэй і як артыст. Наша экзістэнцыя засажаа ад першага антысеміта-чыноўніка з староства, ад капрызаў рознага роду кандылярскай швалі. Не было граніц свабодству і аіднасьцім гэтых „ланоў“. Круг дзейнасці юрэйскага актара рознымі шляхамі, законнымі і незаконнымі, звужаўся, што ў выніку штурхала нашы творчыя сілы ў балота калтуршчыны. Беспрацоўе, нястача, голад былі пастаяннымі спадарожнікамі юрэйскага актара. Юрэйскі тэатр у Польшчы напярэдадні Вайны меў у сваім спараджэнні толькі 6 канцэсій, якія ледзь-ледзь маглі ахаваць 80 актараў, у той час, як у лўрэйскай актарскай сям'і былой Польшчы налічвалася 250 вядомых імён. Даблесная Чырвоная Армія вызваліла нас з лапцюгоў безвыходнай галечы. Прыбыты, запаланы, абяздолены лўрэйскі актор цяпер свабодны і шчаслівы. Ён мае вялікія

магчымасці для творчай радаснай работы на карысць народа і радзімы. Цяпер я працую ў Дзяржаўным Юрэйскім тэатры мініятура. Я не насыкан лёсу, які жыць па ласцы пустых надзімутых паноў. Мая мара — стаць патрэбным, творчым работнікам. Я глыбока веру, што толькі цяпер я нарадзіўся для мастацтва. Я прышоў да выбараў як свабодны грамадзянін, гатовы будаваць новае жыццё, тварыць вялікую справу, якую тварыць партыя Леніна — Сталіна. Галасаваць я буду за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных таму, што яны заліканы і бяспрачна будучы абараняць мае культурныя і сацыяльныя інтарэсы. Я звяртаюся з залікам да ўсіх актараў, да ўсіх работнікаў мастацтва, каб яны галасавалі за блок камуністаў і беспартыйных. І. Бергман, вартыст Дзяржаўнага Юрэйскага тэатра.

ПРЫШОЎ РАДАСНЫ ДЗЕНЬ

Для працоўных беларусоў, украінцаў, лўрэйў у Польшчы ўсе шляхі былі зачынены. Я нарадзіўся ў беднай лўрэйскай сям'і. З малых год вымушана быў зарабляць на хлеб. З вялікімі цяжкасцямі мне ўдалося закончыць сярэдняю школу і праста влікім судам напасці ў палітэхнічны інстытут. З вялікімі цяжкасцямі мне ўдалося скончыць вучобу. Я зарабляў на жыццё, займаючыся чарчэннем для сыноў багачоў, якія за грашы купілі чужую працу і за гэта на экзаменах атрымлівалі „выдатна“. Але я стаў інжынерам. Аказалася, што калі ў тваіх жыллях не цяжэ „чыстая“ панская кроў, дык работы не атрымаеш. Доўгія годы хадзіў я без працы. На сваёй спецыяльнасці я не меў магчымасці працаваць.

Але прышоў радасны дзень, калі старае, биспраўнае праклятае жыццё скончылася. Прышла Чырвоная Армія і вызваліла міліёны працоўных з пад сацыяльнага і нацыянальнага прыгнечання. Я, вярнуўшыся, атрымаў магчымасць працаваць па сваёй спецыяльнасці, прымяніць свае веды. Зараз я працую канструктарам на механічным заводзе № 35. Прымаю ўдзел у грандыёзнай справе рэканструкцыі нашай тэкстыльнай прамысловасці. Сваю шчырую падзяку савецкай уладзе і нашай вялікай большавіцкай партыі і хачу выразіць, галасуючы сёння за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных, за лепшых сыноў і дачок працоўнага народа — за таварышоў Турлейскага, Кавалёна і Цянава. Інжынер Э. Шнэйдэр.

ПАРТЫЯ ДАЛА МНЕ НОВАЕ ЖЫЦЦЁ

Вось ужо трэці год, як я працую вяртаўніком на суконнай фабрыцы ў Беластоку. Зараз гэта фабрыка ўваходзіць у састаў 1-га тэкстыльнага камбіната: перад нацыяналізацыяй яна належала фабрыканту Фуксу. Цяжка жылося мне ў былой Польшчы. Працаваў я на 18 гадзін у суткі. Я навінен быў ахоўваць чужую фабрыку, таніць у касельнай, прыбіраць, выконваць некаторы дробны рамонт, а акрамя таго я яшчэ сек дровы для пана Фукса. Спаў я тады на 3-4 гадзіны ў суткі. Ды хіба гэта было жыццё? Зараз усё змянілася. Цяжкое мінулае ўжо больш ніколі не вярнецца.

Я працую вяртаўніком на тым-жа прадпрыемстве, але зараз ужо не ахоўваю прыватнай уласнасці. Няма тут пана Фукса і ніколі ён больш не вярнецца. Я гарджуся тым, што ахоўваю зараз сацыялістычную маёмасць і абяцаю пільна даглядаць яе. Працую я зараз на 8 гадзін у суткі, жывецца мне радасна і вольна. Я ведаю, што гэта новае вольнае жыццё дала мне доblesная Чырвоная Армія, большавіцкая партыя і савецкая ўлада. Я залікаю ўсіх рабочых 24 сакавіка аддаць свае галасы за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных. Р. Каган, вяртаўнік фабрыкі.

